

Latvijā uzsāk vakcināciju pret Covid-19

Publicēts: 28.12.2020.

[Covid-19](#)

[Preses relīzes](#)

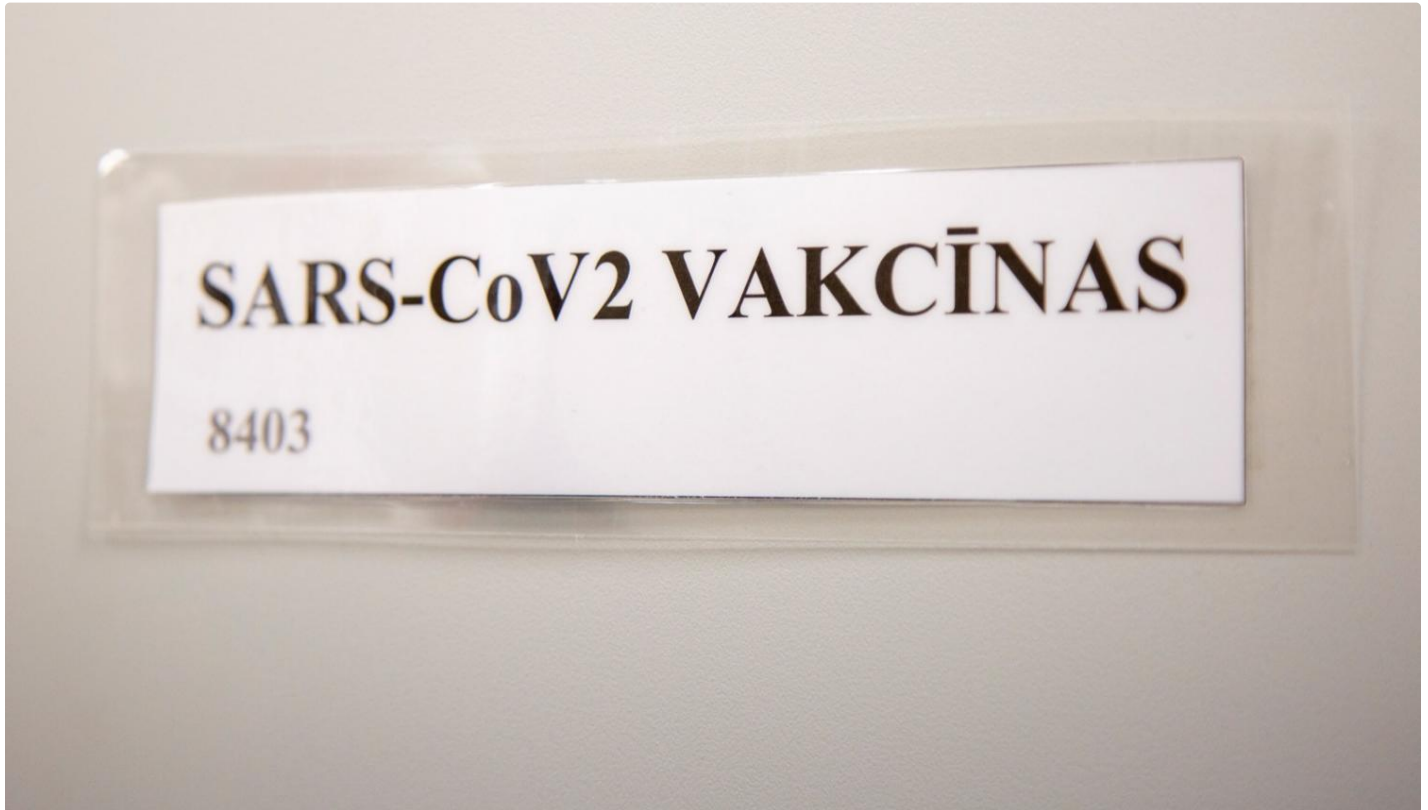

Foto: Eiropas Komisija, LETA, Edijs Pālens

Šodien, 28. decembrī, 10 slimnīcu vakcinācijas punktos Latvijā tiek uzsākta vakcinācija pret Covid-19. Pirmie vakcīnas saņems veselības aprūpes darbinieki, kuri ārstē pacientus ar Covid-19, un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) darbinieki.

Vakcinēšanās pret Covid-19 ir brīvprātīga un pilnībā valsts apmaksāta. Ņemot vērā vakcīnu pakāpenisko pieejamību visā Eiropas Savienībā (ES), sākumā tiek vakcinētas visneaizsargātākās Latvijas iedzīvotāju grupas.

Jau ziņots, ka uzreiz pēc Covid-19 pacientus ārstējošā personāla un NMPD darbiniekiem vakcinēties varēs visi pārējie veselības aprūpes darbinieki, sociālās aprūpes centru darbinieki un klienti, pēc tam cilvēki ar hroniskām slimībām un personas no 60 gadu vecuma, kā arī operatīvo dienestu darbinieki, izglītības iestāžu darbinieki un cilvēki ieslodzījuma vietās. Plānots, ka visu pārējo Latvijas iedzīvotāju vakcinēšana notiks, sākot no 2021. gada otrā ceturkšņa.

Pirmajā piegādē Latvija saņēma 9750 vakcīnu devas, kuras tiks nodrošinātas kopumā 4875 veselības aprūpes darbiniekiem, jo viena cilvēka vakcinēšanai nepieciešamas divas devas. Nākamā vakcīnu piegāde ir plānota jau pēc nedēļas – 4. vai 5. janvārī, kad Latvija saņems līdzīga apjoma devas. Savukārt janvāra beigās ražotāji plāno Moderna un AstraZeneca vakcīnu piegādes, ja pirms tam pozitīvi noslēgsies šo zāļu reģistrācija.

Jau ziņots, ka vakcīna Comirnaty, ar kuru šodien uzsākas vakcinācija, paredzēta koronavīrusa infekcijas novēršanai personām vecumā no 16 gadiem. Pētījumos vakcīna uzrādīja 95 % iedarbīgumu simptomātiskas slimības novēršanai, to vidū pacientiem, kas

sirgst ar astmu, hroniskām plaušu slimībām, diabētu, augstu asinsspiedienu vai kuru ķermeņa masas indekss ir lielāks par 30. Comirnaty vakcīnas injekcijas tiek veiktas rokā ar vismaz 21 dienas intervālu.

Nupat reģistrētā Comirnaty vakcīna darbojas, sagatavojot organismu aizsardzībai pret Covid-19. Vakcīna satur molekulu ar nosaukumu RNA ziņnesis (mRNA), kam ir uzdots veidot S-proteīnu. Šāds proteīns atrodas uz SARS-CoV-2 vīrusa virsmas, ko vīruss izmanto, lai iekļūtu organisma šūnās.

Vakcīna satur informāciju par daļu no vīrusa, kas nepieciešama, lai organisms var izveidot savu aizsargreakciju. Vakcīna nesatur ne vīrusu, ne tā daļiņas un nespēj radīt organismā infekciju.

Kad personai tiks injicēta vakcīna, dažas organisma šūnas nolasīs mRNA norādes un pagaidu režīmā saražos S-proteīnu. Cilvēka imūnsistēma tad atpazīs šo proteīnu kā svešu, sāks ražot antivielas un aktivizēs T šūnas, lai tam uzbruktu.

Vakcīnas mRNA nesaglabājas organismā, bet īsi pēc vakcinēšanās tiek sadalīta. Tāpat šī vakcīna nespējietekmēt organisma DNS.

Pirms apstiprināšanas visas vakcīnas ES, tostarp vakcīnas pret Covid-19, tāpat kā visas zāles tiek pārbaudītas pēc vienādi augstiem kvalitātes, drošuma un efektivitātes standartiem. Nekādas atkāpes no stingrajām prasībām vakcīnu izpētei un apstiprināšanai netika veiktas.

Covid-19 vakcīnu izstrādes, vērtēšanas un apstiprināšanas process ir prasījis mazāk laika nekā citām vakcīnām, jo ir ieguldīti un apvienoti vēsturiski nebijuši zinātnes, finanšu un cilvēkresursi, kā arī radikāli mainīta sadarbības operativitāte starp vērtēšanas, apstiprināšanas iestādēm un vakcīnu izstrādātājiem. Pētnieki jau vairāk nekā 10 gadus ir pētījuši potenciālās SARS un MERS vīrusa vakcīnas. Šie ilgstošie iepriekšējie pētījumi kalpo par pamatu ātrākai vakcīnu izstrādei Covid-19 pandēmijā.

Tāpat kā visām vakcīnām arī pēc Covid-19 vakcīnu saņemšanas var tikt novērotas blakusparādības. Visbiežākās Comirnaty blakusparādības ir vieglas un pāriet dažu dienu laikā. Šīs blakusparādības ietver sāpes un pietūkumu injekcijas vietā, nogurumu, galvassāpes, muskuļu un locītavu sāpes un drudzi, kas ir līdzīgas reakcijas, kā pēc jebkuras vakcīnas saņemšanas, un tās nav novērojamas visiem cilvēkiem.

Plašāka informācija par to, kā Latvijā notiks vakcinācija, un par vakcīnas saņemšanu ir pieejama Slimību profilakses un kontroles centra tīmekļvietnes www.spkc.gov.lv sadaļā "[Vakcīnas pret Covid-19](#)". Savukārt informācija par vakcīnu izstrādi un apstiprināšanu – Zāļu valsts aģentūras tīmekļvietnē [sadalā "Covid-19 zinas"](#).

<https://www.spkc.gov.lv/lv/jaunums/latvija-uzsak-vakcinaciju-pret-covid-19>